

KALVÍNSKE HLASY

ÚRADNÝ ORGÁN
REFORMOVANEJ KREŠŤANSKEJ CIRKVI NA SLOVENSKU

Ročník LXXXVII.

Číslo 7–8.

Komárno, júl–august 2016

Cena 60 centov

ODKIAĽ PRINÁŠAŠ JAS?

„V mojich dvoch očiach vzplanulo začudovanie“ – *tmavý človek, odkiaľ dnes priniesieš jas?*“ (Lajos Áprily)

Nie je možné učiť človeka, ktorý o sebe tvrdí, že on už všetko vie. Kým si človek neuvedomí a pokorne nevyzná svoju nemožnosť, dovtedy nie je možné ho učiť.

Boží zámery s Izraelom, resp. s národmi bola celosvetová misia. Ale vyvolený národ nevyhovelo nádejám, ktoré boli doň vložené. Ani napriek tomu však Pán Boh neodstúpil od svojho večného zámeru. Lebo On je verný vo svojich zámeroch a dôsledný vo svojich plánoch. Svoj misijný príkaz zhrňa pred svojím odchodom: „Daná mi je všetka moc na nebi aj na zemi. Chod'te teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch a krstite ich v mene Otca i Syna i Svätého Ducha a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta“ (Mt 28,18–20).

A tak teda, kto robí niečo iné, minul sa cieľa. Hoci niet sa čoho zľaknúť. Sľubnou pečatou je Ježišovo slovo: „A hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta“.

Učeníkmi môže druhých činiť iba ten, kto je sám učeníkom. Kto sa necháva vovádzať do tajomstiev Božieho kráľovstva. Kto v sebe nesie túžbu dať sa vyučovať. Musíme uvažovať prostredníctvom nášho sveta. Prostredie, kam nás Boh postavil, je to, kam máme nasmerovať svoju prácu.

Nechcime naraz veľa. Božie veci sa začínajú v malom. „Nebeské kráľovstvo je podobné horčičnému zrnku...“ (Mt 13,31). Mnohokrát spomíname prebudenie, obnovu. Boli by potrebné hlavne medzi mládežou, ale ako chceme my prebudenie, kým my sami nehoríme, kým má pravdu gróf István Széchenyi, ktorý tvrdí: „Naozaj je pravda, že mnoho vecí nekvitne a nezdobí tento svet, lebo vznikajú s horúcou hlavou, zhoria ako slama a dokonávajú sa pomaly.“ Milujúce srdce Pána Ježiša horelo za stratené duše. Vždy to bol jeden stratený človek, ktorému slúžil. A tak – ak som učeník –, nemôžem sa odlišovať od svojho Majstra! Preto, „Čokoľvek robíte, robte z tej duše ako Pánovi, a nie ako ľuďom“ (Kol 3,23).

My sa krútime v pasci, že by sme svoje skúsenosti, zážitky s Ježišom chceli viazať na nejaké zbožné miesto a ich existenciu

spájame s nedeľnými bohoslužbami, biblickými hodinami, hodinami náboženstva či inými zvláštnymi príležitosťami. Ale aj počas všedných dní sa núka mnoho, až priveľa príležitostí. Božie slovo hovorí, že čokoľvek robíme, má prebiehať pred Božou tvárou. Vždy a všetko! Pán Boh tým oslovuje celý náš život. Naše všedné dni rovnako ako naše sviatky.

Či už v čínorodom živote, alebo na lôžku – doma i na cestách. To, čo mi je zverené, musím robiť z celého srdca! Odhodlane a s radosťou – pre Hospodina, a nie pre ľudí. Veď nie je nič, čo by tak mohlo pozdvihnúť ľudské srdce vo všedných dňoch, vo večnom zajatí vášni a prchkosti, nie je nič, čo by nás tak mohlo očistiť od špiny, ktorá sa na nás nalepila, než zapodievanie sa myšlienkou veľkého Boha. Mnohokrát vôbec nemyslíme na to, čo je našou povinnosťou v danom okamihu. Náš Pán však od nás očakáva, aby sme to, čo práve robíme, robili z celého srdca. Aj

v našom osobnom živote, aj pred očami verejnosti. Skrytá vernosť je veľmi drahá aj pred Bohom. A keďže väčšina našich každodenných činností pozostáva z drobných skutkov, je veľmi naplňujúci, obohacujúci pocit, že čokoľvek robíme, môžeme to robiť pre Pána, Jemu môžeme slúžiť aj v najmenších úlohách. V lete alebo počas iných dní roka: Modli sa a pracuj!

V tomto poradí na nás aj naďalej čaká úloha: Privádzať smädné duše

ke k tým zdrojom, z ktorých môžu načerpať oživujúce vody životnej múdrosti. A ak niekde zvíťazí modlitba, niekde sa rozžiarí láska, niečia duša sa rozjasní a ako perla tajomného ovocia sa na nej zjaví dobročinnosť: Život každého z nás sa rozhojní a stane sa osláveným. Ak odovzdáme naše všedné dni i sviatky Pánovi, budeme môcť plniť naše úlohy a vykonávať služby bez ohľadu na ľudské posudzovanie. Ani v ťažkostiach, v možných zlyhaniach, v čase dlho neprichádzajúcich výsledkov, počas pochybností s rukami zopätými k modlitbe nezabúdajme na slová nádhornej básne Mihálya Szabolcsku: „Ale nezabúdajte, že bez lásky je naša viera iba pustatinou... a že opravdivý život je najkrajšou modlitbou!“

Prinášajme teda svetlo z Božej blízkosti každé nové ráno!

Alica Misák

Margita Breznaiová Žatva

*Prebud' sa aj ty človeče, nech nespíš po celý deň,
práca ťa už čaká, lež prilož ruku včas,
žatva môže nastať, ani sa nenazdáš.*

*Svoju prácu konaj poctivo a verne, nech po tebe
nezostanú prázdne tiene.*

*Aby si až raz, až príde tvoj čas, pred Pánom
Ježišom mal nazbieraný dobrý klas.*

Cesta od sejby po žatvu, cesta k anjelom

„Už ani umrieť nemôžu, lebo sú ako anjeli a sú Božími synmi, pretože sú synmi vzkriesenia“ (Lk 20,36).

Pán Ježiš nám v podobenstvách vykladal, odomykal Písma. Aj apoštoli dostali kľúče, ktorými boli schopní odomykať zakódované, zašifrované súvislosti, ktoré boli skryté aj pred učiteľmi Hebrejov.

Cesta ľudstva smeruje od sejby a ukončená bude pri žatve. Život ľudí smeruje od života duševného, k životu nebeskému, anjelskému, duchovnému (Lk 20,36; 1Kor 15,45,46). Stvoreni sme boli v podobe duševnej, hlinenej, skúšobnej, smrteľnej. V tejto podobe môžeme žiť iba od sejby po žatvu, kedy sa máme naučiť žiť podľa Božích prikázani a nariadení. Poslušní budú v čase žatvy premenení na bytosti duchovné, anjelské. Neposlušní sa navrátia do prachu Zeme.

Stvoriteľ dal ľuďom slobodnú vôľu. Každý sa môže slobodne rozhodnúť, či prijme Boží poriadok alebo Satanov neporiadok.

Základom života vo večnosti je poriadok. Neporiadok vedie stvorenie k smrti.

Keď je v dopravnom prostriedku málo ľudí, je dost miesta na sedenie. V čase, keď už nie je miesto ani na státie, vtedy vidíme, kto z mladých ľudí je dobre vychovaný a dokáže uvoľniť miesto starším.

Podobne kryštalizujú ľudské charakter v čase žatvy, keď je Zem naplnená a začína byť nedostatok miesta, potraviny, ubytovania.

V čase žatvy pošle Syn človeka svojich anjelov a odstráni z jeho kráľovstva všetky pohoršenia (Mt,13,41). V čase žatvy vysedimentuje egoistickú spodinu a vykryštalizuje anjelské jadro.

V čase žatvy sa vyfarbuje obilie i ovocie. V tom období sa vyfarbia i ľudia.

Keď sa Zem naplní ľuďmi, mnohí sa obetujú pre šírenie zvesti evanjelií a zvolia si život pre službu iným. Budú žiť v skromnosti, budú ochotní sa podeliť so všetkým, čo majú.

Neposlušní svoje rozsiahle, obytné sídla ohradia vysokými múrmi. Tento svet duševný im tak prirástol k srdcu, že nebudú sa chcieť podeliť s miestom na ubytovanie, stravou a budú chcieť tento duševný spôsob života prežívať stále a Zem sa budú snažiť privatizovať, zotročiť podľa svojich žiadostí a predstáv. Egoistov nebude zaujímať život v nebeskom kráľovstve, v nebes-

kej otčine (Mt 4,8; Jn 18,36; Mt 19,12; Lk 18,24; 1Kor 15,50; Mt 21,38).

Kapacita našej Zeme je na bývanie obmedzená, no v nebeskej vlasti, otčine je mnoho príbytkov (Jn 14,2; 2Kor 5,1; Žid 8,2). „A sú telá nebeské a telá pozemské, ale iný je jas tiel nebeských a iný pozemských“ (1Kor 15,40). „A ako sme niesli podobu toho pozemského, tak budeme niesť aj podobu toho nebeského“ (1Kor 15,49).

Adamovské cykly sa na Zemi opakujú tak, ako si to Stvoriteľ plánuje (Sk 1,6–7).

Pred tvárou Hospodina

Ďakujem len Tebe, Bože všemohúci za všetko, čo môžem prijímať z Tvojej milosti. Ty si tá Skala z ktorej prúdi do všetkého živého tá životodarná miazga života. Cítim sa byť šťastným, keď naplnený tým Duchom Kristovým Ťa môžem oslavovať a vyznávať aj pre svojich blížnych, že si tým Pánom, lásky a milosti, ktorou nás nabádaš ísť len za Tebou. Prebúdzať prosím denne moju snahu, aby som bol vždy tam, kde ma potrebuješ aspoň niečo urobiť pre svojich blížnych, ktorí sa zmietajú tu v hluku tohto sveta a nepočujú Tvoj volajúci hlas. Však Ty, Ježišu drahý, si preto prišiel na tento svet a priniesol obeť, aby boli zachránení mnohí. Tak prosím Ťa, neprestávaj oslovovať tých, ktorí po spasení túžia, aby využili hlas milosti včas. **Amen.**

Tibor Sabovik

Naša planéta nebola stvorená iba na jedno použitie, pre jedno pokolenie (Kaz 1,4). Naša planéta je zasiatá populacnou a spotrebiteľskou explóziou. Svetlo, ktoré prišlo na svet, ľudia ukrižovali. Nahradili ho svetlom ZISKU.

V mene zisku bola nahradená poľnohospodárska malovýroba a remeslá veľkovýrobnými postupmi. V mene zisku sú zavádzané do výroby robotizované technológie. Robot môže pracovať 24 hodín a netreba odvádzať za neho poisťné a iné poplatky. V mene zisku boli vypálené pralesné ekosystémy. Na ich miestach vysadil človek plantáže. V mene zisku sa ošetrujú chemikly. V mene zisku je posúvaný vek odchodu do dôchodku.

Zotročujeme dielo, ktoré pre nás stvorili božské bytosti. „Uvedom si však, že v posledných dňoch nastanú ťažké časy. Ľudia budú sebeckí, budú milovať peniaze, budú chvastaví, namyslení, rúhači, neposlušní voči rodičom, nevďační, bezbožní, neláskaví, neľútostní, ohovárači, nezdržanliví, bezohľadní, bez lásky k dobru, zradcovia, nerozvážni, vystatovační, viac milujúci rozkoše ako Boha. Budú mať výzor nábožnosti, ale jej moc budú popierať. Aj od týchto sa odvracaj“ (2Tim 3,1–5).

František Zubaj

„Raz, keď stál pri Genezaretskom jazere, tlačil sa k nemu zástup, aby počúval Božie slovo. Vtedy videl pri brehu stáť dve loďky. Rybári z nich vystúpili a prali si siete. Ježiš vstúpil do jednej loďky, ktorá patrila Šimonovi, a požiadal ho, aby trochu odrazil od brehu. Potom si sadol a z loďky učil zástupy. Keď dokončil, povedal Šimonovi: Zatiahni na hlbinu a spustite siete na lov. Šimon mu odpovedal: Učiteľ, celú noc sme sa namáhali a nič sme nechytli, ale na tvoje slovo spustím siete. Len čo tak urobili, chytili veľké množstvo rýb, až sa im trhali siete. Preto dali znamenie spoločníkom z druhej loďky, aby im prišli pomôcť. Tí prišli a naplnili obe loďky tak, že sa až ponárali“ (Lk 5,1–7).

Drahí spoluslužobníci v Pánovi!

Radujem sa, že sa opäť spolu stretávame tu v Berekfürdő. Veľmi som sa na túto príležitosť tešil a teším sa, ak to takto cítime viacerí.

Teraz na základe textu môžem povedať, že sme tu spoločne ako rybári. Verím, že kedysi uprostred rôznych okolností k nám všetkým Pán Ježiš prehovoril: Nasleduj ma a ja ťa urobím rybárom ľudí.

Raz sme aj my dali Ježišovi to, čo sme mali, tak ako to urobil Šimon so svojou loďou. Povedali sme: Hovor, Pane, ja ťa počúvam! Alebo: Pane, čo si povedal, ja to podám ďalším!

Potom sme sa do toho pustili, či už s lepšími alebo horšími výsledkami. Niekedy sa skutočne zdá, že celkom dobre sa dokážeme zorientovať v tomto svete. Zdá sa, že nám celkom to ide. Rybárimo – teda sa aspoň pokúšame udržať v rozprestretej sieti našich slov tých, ktorí tam už sú. Inokedy zistíme, že semtam sú už väčšie diery v našej sieti. Zopár rýb vyklzne.

A vtedy povieme: Čo sa dá robiť? Taký je svet! Dnes už málo ľudí zaujíma evanjelium a viera! Ľudia sa zaoberajú úplne inými vecami. Alebo sa zúčastníme na takých podujatiach, kde sa nám podarí naučiť, ako uloviť zopár rýb a prijmeme nové nápady.

Šimon sa rozumel do svojho remesla. Vykonával ho už dlho. Poznal stav vody, pohyb rýb, časti dna, kedy je pravdepodobnosť dobrého úlovku. Nočný lov zvyčajne priniesol dobré výsledky. Ale teraz... nechytli nič.

Ježiš po svojom vyučovaní hovorí Šimonovi, aby pripravili siete na lov. Šimon, hoci určite počúval dokonca Je-

Ak On povie, rozprestri siete!

žišove reči – a aj keď nevieme, čo ho k tomu viedlo – spustil siete na lov. Povedal len: „...na tvoje slovo spustím siete“.

Šimon poslúchol Ježiša. Nie svoj rozum, svoje poznatky a skúsenosti. Spravil tak preto, aby vyhovel Ježišovi. A výsledok? Obrovské množstvo rýb!

Tento zázrak sa nestal preto, aby Šimona naučil lepšiu techniku v oblasti rybolovu, ale aby poukázal na Ježišovu osobu. Ježiš je Boží Svätý, ktorý je Pánom všetkého. Je tým, pre koho zaľúbenie treba spraviť všetko. Aj každodennú prácu – a teraz pozrime na seba – ktorú aj my dost' často berieme len ako prácu. Ak je to práca, tak si vyberiem, čo spravím a čo nie. Ak je to práca, tak sa ja rozhodnem, či ju spravím a či nie. Prácu je možné robiť aj na želanie: toto chcem robiť a toto zasa nie! Ak je to práca, tak buď' prijmem podmienky týka-

Biskup László Fazekas
(Snímka: Szarvas László)

júce sa mojej osoby, alebo nie. Môžem si vybrať. A v poslednom čase, v mnohých prípadoch si práve takto vyberám. Ja chcem byť tu, ja chcem byť tam. Ja chcem robiť toto, a toto zase robiť nechcem...

Ježiš nám však chce otvoriť cestu k tomu, aby sme pracovali pre neho. Ak on povie, tak rozprestriem siete – nielen kvôli obžive, chvále, farsárskej odmene, ale pre Krista. Pre toho Pána a Vykupiteľa, ktorý nás povolal do služby a sľúbil nám: „A hľa, ja som s vami po všetkých dni až do konca sveta“.

Šimonove uvedomenie tohto všetkého bolo veľké. Ježiš zohľadniac jeho remeslo ho posunul na vyššiu úroveň tým, že ho povolal do služby: „...odteraz budeš loviť ľudí!“ Svoje poznatky odteraz musí používať na vyššej úrovni. Odtedy Ježiš prišiel, niekto sa nemôže uspokojiť s tým, že jeho práca je len prostriedkom k udržaniu existencie. Nemôžeme sa uspokojiť s ničím iným, než len službou Jemu a Jeho veci.

Aj toto podujatie je dobrou príležitosťou k plátaniu našich sietí. Nech nám neutečú ryby, keď rozprestrieme naše siete, ale nech máme veľký úlovok. Je veľmi dôležité ujasniť si to v sebe a medzi sebou navzájom. Žijeme v dobe, keď je čoraz dôležitejšie to, kto počúva Ježiša, kto ho nasleduje, kto mu slúži. Dospeli sme k dobe, ktorú môžeme pripodobniť k dobe Sudcov, keď nebolo duchovného zraku a sluchu, a každý robil to, čo bolo podľa neho dobré.

My poslúchajme Ježiša, keď hovorí, aby sme rozprestrieli siete! Verne mu slúžme a On odmení tých, ktorí ho milujú. **Amen.**

Nebeský Otče, všetci spoločne by sme chceli Tebe slúžiť a v tej službe nachádzať radosť. Aj preto sme prišli sem, aby sme posilnili našu spôsobilosť, dali po poriadku samých seba a budovali sa skrze vzájomnú vieru a skúsenosti. Vieme, že žijeme v ťažkej dobe a potrebujeme veľkú vieru. Prosíme Ťa, aby si posilňoval našu malú vieru, aby keď hovoríš, vedeli sme Ti bez pochybností povedať áno, slúžili Ti, milovali, dúfali a prebúdzali ľudí. Daj nám dobrú nádej v to, že zachováš bez ujmy našich milovaných, ktorých sme nechali doma a nám dáš také príležitosti, skrze ktoré sa môžeme posunúť ďalej v pochopení dôležitosti našej služby a v našom snažení. Prosíme Ťa o to v mene Pána Ježiša Krista. **Amen.**

„A tak, bratia moji milovaní, buďte pevní, neochvejní, buďte stále horlivejší v Pánovom diele, veď viete, že vaša námaha nie je márna v Pánovi“ (1Kor 15,58).

László Fazekas

(Odznela dňa 13. júna 2016 ako úvodná pobožnosť na doškoloňovanie duchovných našej cirkvi v maďarskom Berekfürdő.)

Reformátor Ján Kalvín bol vždy známi svojim dôrazom na poriadok v zbore a na cirkevnú disciplínu. Podľa Božieho slova sa musel riadiť napríklad aj rodinný a spoločenský život v meste Ženeva. Reformácia bez prísnych pravidiel by nemala prít'azlivosť.

Dokonca sú známe hrdelné tresty, ktoré boli vynesené a vykonané nad nepriateľmi reformačného učenia. V súčasnosti si už asi nevieme celkom predstaviť trebárs vyobcovanie, o ktorom Kalvín píše vo Vzdelaní vo viere.

„Vyobcovaním sú vylučovaní podľa prikázania Božieho zo spoločenstva veriacich zrejímí smilníci, cudzoložníci, lotri, vrahovia, lakomci, zlodeji, nespravodliví, škodcovia, príživníci, opilci, rozkolníci, hýrivci, keď sa po napomenutí nepolepšili.“

Podľa Kalvína spoločenstvo veriacich musí mať určitý význam, musí mať túžbu po stálej bohabojnosti. Spoločenstvo teda musí sledovať svojich členov,

napomínať ich a nie tolerovať ich poklesky.

Niekedy si málo uvedomujeme aj my sami akýže to máme byť. Kresťanstvo sa nezaobíde bez úprimnej túžby a snahy po polepšení života. Ale skôr než sa radi poobzeráme naokolo, sa pozrieme sami na seba. Či sme bezúhonní a či naozaj chceme nastálo patriť do spoločenstva veriacich. Božie prikázania sú isto prav-

VZDELANIE VO VIERE (XXVII.) Vyobcovanie

divé a nemenné. Napomínanie sa nám nesmie protiiviť ani ho nemáme nijako zľahčovať a podceňovať.

„Cirkev ich pritom nezavrhuje do trvalej skazy a beznádeje, ale odsudzuje ich život a ich nemravnosť, ak sa nepolepšia uisťuje ich už teraz zatratením. Táto disciplína je medzi veriacimi nutná, pretože cirkev už je telom Kristovým, nesmie byť poškrvňovaná a sprznená takými smradlavými a prehnitými údmi, ktoré sú hlavne k pohaneniu.“

Reformátor tu opísal dôležité poslanie cirkvi, v ktorej žijeme. Zároveň aj moc cirkvi, ktorej je Kristus hlavou. Cirkev je vrcholná organizácia Božia, ktorá má cieľ na nebi. Prvá dbá na slušnosť, pravdu a mravnosť medzi ľuďmi. Cirkev už má znaky Krista, preto podľa svojej hlavy Krista koná veľké veci. Ohlasuje, posväčuje, potešuje, ale i napráva a odsudzuje.

„Je nutná preto, aby svätí neboli, ako sa často stáva rušení a kazení stykom so zlom. Napokon je prospešné i zlým, keď je ich zlosť takto trestaná. Zatiaľ čo by znášateľnosť ich len ešte viac zatvrdila, táto disciplína ich zahanbí a vedie k lepšiemu.“

Každý zlý človek pokiaľ žije má šancu napraviť svoj život, zahanbiť sa, kajať sa. Náprava je nielen očakávaná, ale i možná.

„Ak sa to dosiahne cirkev láskavo prijíma takých do svojho obecnstva a k účasti na jednote, z ktorej boli vylúčení. Potom, aby nikto zatvrdilo nepohrdal súdom cirkvi alebo si nič nerobil z toho, že bol odsúdený uznesením veriacich, dosvedčuje Pán, že taký súd veriacich sa rovná Jeho vlastnému rozsudku. To čo veriaci takto uskutočnia na zemi, je stvrdené na nebi“ (Mt 18,15–18).

Cirkev neodháňa, ale prijíma do svojho tela, do svojej jednoty kedysi vylúčených, ktorí nepohrdajú súdom. V podstate sme všetci pod súdom Božím a musíme žiť tak, že Kristus je náš Spasiteľ. On bol už odsúdený za nás! Reformátor napísal o súde cirkvi, že je to uznesenie veriacich, spoločná zhoda a verejne vyjadrený súhlas. Máme si dať veľký pozor, aby sme sa nestávali samozvanými sudcami, ktorí súdia z vlastného presvedčenia. Na prvom mieste v našich súdoch je záujem cirkvi, tela Kristovho. Nebo sa iste uskutočňuje už teraz na zemi!

Ján Kalvín o výkone a práve cirkevných súdov napísal:

„Majú totiž slovo Božie, ktorým môžu odsúdiť zvrátených, a majú slovo, ktorým môžu prijať na milosť tých, ktorí sa napravia“.

Všetko v slove Božom a nič bez Jeho slova! My ľudia vo všeobecnosti nemáme radi súdy, znepokojujú nás a máme pochybnosti o ich spravodlivosti. Chceme sa súdom vyhnúť, ale ak sa jedná o náš prospech aj ich vyžadujeme. Pripomeňme si, že slovo Božie je zákon, zákon starý a nový. Ukladá spôsob nášho každodenného konania. Píše o tom ako musíme žiť, aby sme boli spasení. Stáva sa, že nestojíme o budúcnosť viac ako o prítomnosť. Keď žijeme v cirkvi, nachádzame sa v milosti Božej, ktorú máme zadarmo. Nesmieme preto znevažovať Božiu lásku a neusilovať sa o presadzovanie slova Božieho v cirkvi a tým aj vo svete!

Juraj Gajdošoci

Synodná rada na svojom 13. zasadnutí, ktoré sa konalo 25. júna 2016 v Rimavskej Sobote, prijala nasledovné uznesenia verejného záujmu.

– Nakoľko predsedníctvo Reformovaného cirkevného zboru Bežovce odpredalo budovu bývalej cirkevnej školy so súpisným číslom 379, a príslušné pozemky bez súhlasu Synodnej rady, Synodná rada vyzýva predsedníctvo príslušného seniorátu, aby proti funkcionárom zodpovedným za odpredaj, začalo disciplinárne konanie. Termín ukončenia disciplinárneho konania je 31. augusta 2016.

– S účinnosťou od 1. júla 2016 duchovného Tamása Sülla vyslala ako prideleného duchovného do Reformovaného cirkevného zboru Marcelová. Konštatovala, že Tamás Süll neučinil zadosť uzneseniu č. ZST-50/2016, preto ho vyzvala, aby uzneseniu neodkladne učinil zadosť.

– Schválila, že Predsedníctvom synody do Rady všeobecného vzdelávania s účinnosťou od 1. júla 2016 bol menovaný Zsolt Buza, duchovný v Rožňave.

– Revízná komisia Synody na svojom zasadnutí dňa 19. mája 2016 vykonala kontrolu hospodárenia Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku. Zápisnicu z kontroly predostretú pred Synodnú radu Synodná rada zobrala na vedomie.

– Brala na vedomie výsledok disciplinárneho konania seniorátneho súdu Ondavsko-hornádskeho reformovaného seniorátu voči Dušanovi Brnovi, ktorý sa dopustil priestupku v zmysle písm. d) ods. (1) § 20 IV. Štatútu.

– Schválila poskytnutie pôžičky vo výške 10 000 eur pre Reformovaný cirkevný zbor Veľké Ludince. Termín splatnosti pôžičky je 31. december 2021. Úrok, vyrovnávajúci infláciu, stanovuje Synodná rada na 4,5%. Pôžičku je možné použiť výlučne na rekonštrukciu kostola.

– Súhlasila s voľbou duchovnej Aranka Csonthó do Reformovaného cirkevného zboru Neded.

– Schválila 5500 eur pôžičky pre cirkevný zbor Šimonovce. Termín splatnosti pôžičky je 31. december 2021. Úrok, vyrovnávajúci infláciu, stanovuje Synodná rada na 4,5%. Pôžičku je možné využiť výlučne na rekonštrukciu kúrenia fary.

– Na základe návrhu kuratória Všeobecného fondu schválila, aby v roku 2016 zo stavebného fondu Všeobecného fondu boli vyplatené nasledujúce podpory: Čilizská Radvaň (oprava strechy na fare): 6500 eur, Kolárovo (izolácia zborového domu, ústredné kúrenie): 5100 eur, Mikola (oprava veže kostola): 6000 eur, Janovce (betónovanie podláh na fare a ústredné kúrenie): 2900 eur, Sestice (rekonštrukcia kostola): 2000 eur, Zátin (výstavba kostola – vnútorné zariadenie): 7000 eur, Vojany (oprava

Z 13. ZASADNUTIA SYNODNEJ RADY

veže kostola): 1500 eur, Blatná Polianka (rekonštrukcia fary): 2300 eur, Ždaňa (rekonštrukcia interiéru farskej budovy): 2200 eur, Reca (oprava vnútornej omietky kostola a maľba): 1500 eur, Chotín (rekonštrukcia kostola): 3400 eur, Baračka (oprava veže kostola): 3000 eur, Lenartovce (oprava kostola): 2900 eur, Čečejevce (výmena strešnej krytiny zborového domu): 2600 eur, Beša (vonkajšia oprava kostola): 1600 eur, Trstené pri Hornáde (výmena okien a dvier kostola): 2000 eur, Veľký Pesek (zastavenie klesania kostola): 0 eur, Luhyňa (oprava bývalého učiteľského bytu): 1300 eur, Brzotín (výmena strešnej krytiny na fare): 2500 eur, Králik (odvlhčenie stien kostola): 0 eur.

– Na základe návrhu komisie fondu budovania cirkvi Všeobecného fondu v roku 2016 schválila vyplatenie nasledujúcich podpôr z fondu budovania cirkvi Všeobecného fondu: cirkevný zbor Dolný Štál (detský tábor, REND): 800 eur, cirkevný zbor Jelka (letný detský a mládežnícky tábor): 950 eur, cirkevný zbor Jelka (biblická súťaž pre deti): 200 eur, cirkevný zbor Padáň (denný tábor): 350 eur, cirkevný zbor Komárno (rodinný vieroučný týždeň): 710 eur, tekovský seniorát (misijné podujatia, tábory): 1800 eur, cirkevný zbor Šahy (misijné aktivity 2016): 300 eur, cirkevný zbor Veľké Ludince (seniorátna biblická súťaž): 200 eur, gemerský seniorát (aktivity v roku 2016): 3000 eur, cirkevný zbor Chanava (letné programy pre mládež): 700 eur, Abovsko-turniansky seniorát (tiché dni pre dobrovoľníkov): 200 eur, Abovsko-turniansky seniorát (seniorátna biblická súťaž): 200 eur, cirkevný zbor Nižný Lanec (denný tábor): 420 eur, cirkevný zbor Brzotín (gemerské evanjelizačné večere): 620 eur, cirkevný zbor Hucín (S hudbou blízko k Bohu 2016): 0 eur, cirkevný zbor Hucín (vydávanie mesačníku Szeretet): 0 eur, cirkevný zbor Rožňava (detský tábor základnej školy): 300 eur, cirkevný zbor Žarnov (tábor pre deti a mládež): 0 eur, Zemplínsky reformovaný seniorát (seniorátne podujatia v roku 2016): 1800 eur, Užský reformovaný seniorát (seniorátna biblická súťaž): 100 eur, Užský reformovaný seniorát (seniorátne stretnutie konfirmandov): 60 eur, cirkevný zbor Beša (denný tábor): 150 eur, cirkevný zbor Draňov (biblická škola pre zborových spolupracovníkov): 400 eur, cirkevný zbor Veľké Kapušany (seniorátna súťaž v prednese poézie): 0 eur, cirkevný zbor Veľké Kapušany (seniorátne stretnutie spevokolov): 200 eur, cirkevný zbor Veľké Kapušany (ekumenický detský tábor): 300 eur, Ondavsko-hornádsky reformovaný seniorát (biblický výlet pre mládež a dorast, jar): 275 eur, Ondavsko-hornádsky reformovaný seniorát biblický

výlet pre mládež a dorast, jeseň): 275 eur, Ústredie diakonie (Odmena, že môžem slúžiť – publikácia): 1000 eur, Ústredie diakonie (vzdelávanie opatrovateľov): 1600 eur, väzenská misia (podpora rodinných príslušníkov väznených): 1600 eur, Oddelenie cirkevnej hudby (Celoštátny kantorový kurz): 2800 eur, Oddelenie cirkevnej hudby (X. celoštátna súťaž v speve): 600 eur, Firesz (Podujatia pre deti a mládež): 2300 eur, Firesz (Élesztő – celoštátne stretnutie mládeže): 4200 eur, RE-MI-DIA (jarná konferencia reformovanej mládeže): 300 eur, RE-MI-DIA (Konferencia reformovanej mládeže): 640 eur, RE-MI-DIA (konferencia reformovaných rodín): 450 eur, RE-MI-DIA (konferencia reformovaných seniorov): 450 eur, RE-MI-DIA (letné biblické tábory pre deti a dorast): 800 eur.

– Zohľadniac návrh príslušnej školskej rady s účinnosťou od 1. augusta 2016 za riaditeľku Gymnázia Mihályja Tompu Reformovanej kresťanskej cirkvi v Rimavskej Sobote menovala Beátu Molnár.

– Hlavný synodný radca Sándor Molnár referoval o poslednom zasadnutí expertnej komisie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, na ktorom prítomných informovali o návrhu rímskokatolíckej cirkvi ohľadne nového modelu financovania cirkvi. Synodná rada referát o plánovanom novom modeli financovania cirkvi zobrala na vedomie.

– Hlavný synodný radca Sándor Molnár podal hlásenie o registrácii neziskovej organizácii Missio Reformata n. o. Synodná rada hlásenie zobrala na vedomie, a navrhla, aby zasadnutie správnej rady bolo zvolané do Komárna na deň zasadnutia Synodnej rady.

– Schválila 4000 eur bezúročnej pôžičky pre Zväz mladých reformovaných na úhradu nákladov Élesztő. Termín splatnosti pôžičky je 30. september 2016.

– Na nasledujúcom zasadnutí sa bude podrobne zaoberať otázkou Kalvínskych hlasov a na nasledujúce zasadnutie pozve redaktorku Luciu Kis. Synodná rada žiada zástupcu biskupa Jána Semjana, aby na nasledujúce zasadnutie pripravil konkrétny návrh na redigovanie Kalvínskych hlasov. Synodná rada na septembrovom zasadnutí preskúma možnosť vydania nového rodinného magazínu, preto žiada skôr poverené osoby, aby do 15. augusta 2016 podali konkrétny písomný návrh na vydanie magazínu.

– Schválila 33 000 eur pôžičky pre Ústredie diakonie RKC na Slovensku. Termín splatnosti pôžičky je 31. december 2018. Úrok na vyrovnanie inflácie stanovuje Synodná rada na 4,5%. Pôžičku je možné využiť výlučne na začatie opatrovateľskej služby.

ŠTATISTICKÉ ÚDAJE NAŠEJ CIRKVI ZA ROK 2015

REFORMOVANÁ KREŠŤANSKÁ CIRKEV NA SLOVENSKU	Bratislav- ský seniorát	Komárňan- ský seniorát	Tekov- ský seniorát	Gemer- ský seniorát	Abovsko- turnian- sky sen.	Zemplín- sky seniorát	Užský se- niorát	Micha- lovský seniorát	Ondavsko- hornádsky seniorát	
Počet cirkevných zborov	322	28	32	47	55	44	38	18	25	35
– matkocirkevný	192	24	26	25	22	23	20	13	15	24
– dcérocirkevný	130	4	6	22	33	21	18	5	10	11

POČET ÚDOV CIRKVI	RKC Bratislava	Komárno	Tekov	Gemer	Abov-T.	Zemplín	Uh	Michal.	Ondava-H.	
Podľa sčítania ľudu (sen. údaje)	93 059	14 946	16 134	6 603	9 557	13 674	11 484	6 619	4 391	9 651
Podľa evidencie	60 030	9 890	11 177	4 594	5 504	7 615	8 683	4 000	3 955	4 612
S volebným právom	36 448	4 054	6 439	3 371	3 913	5 087	5 443	2 150	2 477	3 514

ÚDAJE O DUCH. ŽIVOTE	RKC Bratislava	Komárno	Tekov	Gemer	Abov-T.	Zemplín	Uh	Michal.	Ondava-H.	
Počet služieb Božích	25 178	2 748	2 678	2 613	2 726	3 598	3 385	2 346	1 934	3 150
– so sv. večerou Pánovou	2 067	212	206	313	314	275	247	108	155	237
Priemerná návštevnosť	31	40	33	21	15	35	34	40	45	42
– maďarsky	19 767	2 691	2 640	2 531	2 722	3 439	3 337	2 342	0	65
– slovensky	5 568	57	37	82	4	159	206	4	1 934	3 085
– nemecky	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
– anglicky	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0
Počet pokrstených	788	114	159	43	70	76	100	67	63	96
– detí	730	94	147	40	63	73	97	66	60	90
– dospelých	58	20	12	3	7	3	3	1	3	6
– mužov	397	53	75	24	34	45	61	32	28	45
– žien	391	61	84	19	36	31	39	35	35	51
Počet konfirmovaných	531	98	109	23	29	46	53	45	60	68
– mužov	252	53	55	9	9	24	27	20	22	33
– žien	279	45	54	14	20	22	26	25	38	35
Počet sobášov	264	47	49	18	13	37	33	12	23	32
– čistých	74	14	15	6	4	10	10	5	4	6
– zmiešaných	190	33	34	12	9	27	23	7	19	26
Počet pohrebov	1 197	175	200	117	138	134	182	70	79	102
– mužov	596	89	97	58	72	59	86	37	44	54
– žien	601	86	103	59	66	75	96	33	35	48
Biblická hodina pre dospelých	169	23	24	21	16	26	18	9	11	21
Počet príležitostí	4 947	835	1 022	575	332	596	445	241	242	659
Biblická hodina pre presbyterov	64	8	13	5	5	8	10	8	1	6
Počet príležitostí	422	49	122	23	60	38	32	73	4	21
Biblická hodina pre mládež	62	9	13	3	3	6	8	2	8	10
Počet príležitostí	1 433	314	256	54	65	130	192	30	140	252
Zborový spevokol	83	10	13	9	11	7	11	4	9	9
Počet príležitostí	2 051	233	392	171	253	161	331	151	150	209
Nedeľná škola	99	21	17	9	3	12	14	3	6	14
Počet príležitostí	3 099	708	570	250	69	370	395	114	182	441
ZO Fireszu (zväzu mladých)	3	0	1	0	0	1	0	0	1	0
Počet príležitostí	14	0	2	0	0	2	0	0	10	0

ŠTATISTICKÉ ÚDAJE NAŠEJ CIRKVI ZA ROK 2015

ÚDAJE O DUCH. ŽIVOTE	RKC	Bratislava	Komárno	Tekov	Gemer	Abov-T.	Zemplín	Uh	Michal.	Ondava-H.
Výklad katechizmu	124	15	18	9	15	17	27	11	5	7
Počet príležitostí	2 159	341	373	196	237	348	266	228	86	84
Výuka snúbencov	115	18	19	7	6	19	17	6	5	18
Počet príležitostí	482	111	112	38	15	58	50	13	24	61
Pastoračná návšteva rodín	283	28	25	45	42	39	38	17	16	33
Počet príležitostí	4 009	696	868	538	305	563	509	225	103	202
Pastoračná návšteva v nemoc.	173	22	26	22	12	26	31	12	11	11
Počet príležitostí	1 002	199	148	207	29	134	130	46	56	53

ÚDAJE VÝUKY NÁBOŽ.	RKC	Bratislava	Komárno	Tekov	Gemer	Abov-T.	Zemplín	Uh	Michal.	Ondava-H.
Počet žiakov navštevujúcich náb. výchovu v škole	4877	901	976	312	580	448	768	440	207	245
– chlapci	2382	436	496	155	263	231	386	208	83	124
– dievčatá	2495	465	480	157	317	217	382	232	124	121
– po skupinách podľa ročníkov	1088	179	270	20	243	0	133	233	0	10
– zlúčene	3789	722	706	292	337	448	635	207	207	235
Počet skupín náboženskej výchovy v školách	524	120	100	31	60	49	75	28	29	32
– podľa ročníkov	134	39	34	4	25	2	12	16	0	2
– zlúčene	390	81	66	27	35	47	63	12	29	30
Počet škôl pôsobiacich na území cirkevného zboru	372	65	44	26	29	35	29	12	24	108
– základná škola 1–4. ročník	83	21	7	7	13	8	11	5	4	7
– základná škola 1–9. ročník	193	24	26	14	10	20	15	4	16	64
– stredná škola	120	20	11	5	6	7	3	3	4	61
Počet osôb navštevujúcich náb. výchovu v cirk. zbore	1164	208	162	67	73	180	194	93	74	113
– chlapci	566	96	82	23	29	110	94	43	33	56
– dievčatá	598	112	80	44	44	70	100	50	41	57
Počet osôb vyučujúcich náb.	277	45	43	25	27	29	29	24	24	31
– duchovný	198	27	32	18	18	22	22	19	14	26
– katechéta	46	9	8	2	6	4	6	5	2	4
– bez kvalifikácie	36	9	4	5	3	3	1	0	8	3

ÚDAJE NEHNUTEĽNOSTÍ	RKC	Bratislava	Komárno	Tekov	Gemer	Abov-T.	Zemplín	Uh	Michal.	Ondava-H.
Počet budov na bohosl. účely	488	54	49	66	74	72	66	29	36	42
– dostavané v danom roku	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
– chrám	297	26	23	43	54	42	37	18	24	30
– zborový dom	73	8	12	6	8	11	9	6	4	9
– zborová sieň	123	20	14	17	12	19	20	5	8	8
Rozostavané budovy na bohosl.	7	0	0	3	1	0	1	0	2	0
Počet fár	170	23	21	27	15	25	18	14	11	16
Počet školských budov	79	7	7	19	9	11	7	3	4	4
Počet hospodárskych budov	90	10	16	9	5	18	16	4	5	7
Počet iných budov	113	19	17	24	6	12	17	11	4	3

(Prameň: Kancelária synody)

Roky prežité v Bysteri

Spomienky Kláry Kováčovej, dcéry nebohého farára Bartolomeja Kovácsa, slúžiaceho v bysterskom reformovanom zbore v rokoch 1950-1962

Do Bystera sme sa presťahovali začiatkom augusta 1950. Predtým otec, Bartolomej Kovács slúžil v jenkovskom reformovanom zbore. Miesto farára do Bystera prijal po pozvaní presbyterského zboru a schválení cirkevnými a štátnymi nadriadenými. Jeho pôsobenie v zbore bolo vo veľmi ťažkom období, v rokoch znárodňovania a kolektívizácie. Žiaľ, v tom čase nielen roľníci prišli o svoje pozemky, ale aj cirkev. Každý bol z toho ubolený a užialený. Museli sa s tým vyrovnávať po svojom.

Duchovná práca v zbore bola všemožne kontrolovaná a brzdená. Všetko sa dialo pod prísny dohľadom súdruha cirkevného tajomníka. Ani náboženská výchova sa nemesla v určitých obdobiach vyučovať. Aj konfirmačná príprava sa mohla diať iba na fare. Vďaka Bohu, že aj za týchto podmienok zbor žil. Farníci v bohobojnosti a poctivej práci prežívali svoje dni. Navštevnosť bohoslužieb bola veľká. Kázne sa niesli v Duchu evanjelia a Božích právd. Počuté Božie Slovo potešovalo, posilňovalo, niekedy napomínalo a viedlo k morálnemu životu. Otec sa modlil za zbor aj jednotlivcov. Služby Božie prebiehali v slovenskom aj maďarskom jazyku. Nechýbalo ani navštevovanie rodín, čo viedlo ku vzájomnosti.

Keď sme odišli z Jenkoviec, boli sme tri sestry, v Bysteri k nám postupne pribudli ešte brat a najmladšia sestra. My deti sme sa tam cítili ako vo veľkej rodine. Ku každému zo zboru sme mali blízko. Aj príroda okolo dediny bola nádherná.

Darilo sa čerešňiam, jablkám, slivkám, rôznej zelenine a obilii.

Po čase bratia presbyteri začali rozmýšľať o renovácii kostola a oplotenia. A tak v rokoch 1958–1959 prebiehali opravné a reštauračné práce v interiéri a hlavne v exteriéri. Boli prefarbené lavice, vymenené vchodové dvere, ktoré vlastnoručne zhotovil Ján Forgáč,

obnovenie kazateľnice. Bol znovu uliaty najmenší z troch zvonov, lebo bol prasknutý, a tým pádom nepoužiteľný. Po demontáži zvona z veže sa našiel na ňom tento nápis: CURAVIT ME FUDI ECCLA, REFOR BESTERIENSIS SUB PASTORE JOANE BODNAR ANO 1791 DIE 21 APRIL. Vo voľnom preklade znamená, že zvon bol uliaty počas pôsobenia bysterského reformovaného farára Jána Bodnára dňa 21. apríla v roku 1791. Čiže bolo to len krátkych 10 rokov po vydaní tolerančného patentu. Znovuuliatie a expedíciu zvona do Brna a z Brna sponzorovala rodina brata Andreja Behúna, zároveň darovali anticiké strieborné tepané nádoby ku krstu.

V tých časoch bol pribudovaný aj portikus pred vchod do kostola a nahradený starobylý murovaný plot terajším kovaným železným. V rámci nového plota aj vstup ku kostolu sa presunul o niekoľko metrov nižšie a k tomu pekne vybetónovaný chodník. Strecha bola prefarbená, lebo bola už značne hrdzavá.

Všetky práce sa diali v obetavosti a láske. Každý prispel finančnou a manuálnou pomocou. Organizátorom všetkých prác bol vtedajší brat kurátor Ján Horňák. Betonárske práce odborne vykonal brat František Peko.

Bratia presbyteri s bratom kurátorom vo všetkom predchádzali príkladom. Spojilo ich to aj mod-

litebne. Nikto neľutoval žiadnej obete, a keď sa minuli financie, znovu sa konala zbierka, aby dobrá vec oslávila Pána. Celková obnova sa niesla heslom: Pre Pána s Pánom. Pán Ježiš požehnal ochotné srdcia a ruky. Po veľkej práci na zbore spočinuli milosť a pokoj. Posviacka kostola a zvona sa uskutočnila v septembri 1959.

Otcov zdravotný stav žiaľ vždy bol chatrný, a aj jeho odchod z radu živých sa uskutočnil veľmi skoro. Stalo sa to 23. decembra 1962. Mal len 54 rokov. Žiaľ a zármutok nad jeho rýchlym a nečakaným odchodom nám pomáhali niesť naši drahí farníci.

Klára Kováčová

*

Pán života a smrti verný svojim zaslúbeniam pomáhal sirotám a vdove podľa slova zo *Žalm 146,9*: „*Hospodín chráni cudzincov, ujíma sa siroty a vdovy, ale marí závery bezbožníkov*“. Po jeho smrti sa manželka aj s deťmi odsťahovali do Kráľovského Chlmca.

No ani potom sa ich kontakty s Bysterom neprerušili, nakoľko Klárička a jej sestra Katka príležitostne navštevovali mládežnícke stretnutia. Aj sestra Kováčová, manželka nebohého farára pri príležitosti návštevy hrobu, ktorý je pred kostolom, rada sa stretla so staršími zo zboru a tak si pospomínali na časy minulé.

V roku 2008 sa pri hrobe stretla celá rodina Kováčových, aby si pripomenuli nedožitú sté výročie narodenia manžela a otca. Pri spomienkových bohoslužbách za zbor aj kurátor s presbytermi položili kyticu na hrob.

Na záver ostáva už len popriať sestre Kováčovej, v jej vysokom veku ešte veľa zdravia a božieho požehnanie.

Tibor Bajus

Prvou bola druhá májová nedeľa – Deň matiek. Tak, ako roky minulé, tak aj v tomto roku ju po službách Božích skrášil program, ktorý ku tomuto krásnemu sviatku pripravila pani farárka **Simona Abošiová** s deťmi. Netreba pri tejto príležitosti špeciálne slovo *mama* zdôrazňovať, nakoľko každý z nás to sám najlepšie pozná, zažívali sme to, a mnohí z nás to ešte aj zažívajú a majú tento živý poklad ešte pri sebe. A stále si zasluži našu úctu a vďaku. Ale ak je niečo na škodu vecí, tak tá skutočnosť, že aj pri rôznych výročiach, či sviatkoch je nás v chráme Božom pomerne málo. Často si nevedomujeme, že sa oberáme nielen o krásne chvíle a stretnutia, ale hlavne o to najpodstatnejšie: priamy kontakt a stretnutie s našim Pánom a Spasiteľom, Jeho Slovom a určite aj o Jeho Lásku priamo v chráme. A mali by sme si to všetci uvedomiť a prehodnotiť svoje postoje a konanie.

Stretnutie detí v Záhore

V sobotu 4. júna sa v Záhore uskutočnilo seniorátne stretnutie detí a dorastencov.

V úvode stretnutia boli deti rozdelené na starších a mladších. Pre mladších mala pripravenú lekciiu sestra kurátorka **Ha-**

Dve nádherné nedele... V rákošskom cirkevnom zbore

Druhou krásnou nedeľou bola druhá júnová nedeľa, kedy náš zbor usporiadal stretnutie našich cirkevných zborov, teda aj z Bohdanoviec a Nižnej Hutky. To sa uskutočnilo tak, ako aj po iné roky, v priestoroch strelnice v Nižnej Hutke.

Prítomných na stretnutí privítal presbyter rákošského cirkevného zboru, **Vojtech Sokoli** slovami jednej z piesní: „*Aké je to utešené vo svornosti prebývať...*“. Počas dopoludnia bol pre všetkých prítomných pripravený pekný program detského folklórneho súboru Hanička z Košíc, mladých hasičov z Rákoša, maľovanie na tvár, športové hry, tvorivé dielne a organizátori pripravili pre všetkých malé občerstvenie a dobrý guláš. A k tomuto príjemnému stretnu-

tiu na oslavu nášho Pána nám prišlo aj pekné, už takmer letné počasie.

Verím, že z tohoto nádherného odpodludnia odchádzal každý naplnený peknými chvíľami, radosťou, zážitkami a hlavne oddychnutý a vnútorne vyrovnaný.

Poďakovanie patrí všetkým, ktorí docenili význam tejto akcie a zúčastnili sa jej, ale hlavne jej organizátorom, teda rákošskému cirkevnému zboru. Je to jedina z foriem, ako sa stretávať, spomínať, plánovať a velebiť tak nášho Pána, ako realizovať Písmo sväté do každodenného života a potvrdzovať tak našu súdržnosť, uvedomujúc si všetko, čo sa nám od nášho Pána dostáva.

Vojtech Sokoli

ako Pán Ježiš uzdravuje ochrnutého, ktorého priniesli na nosidlách k nemu. Povzbudením pre nás bola viera tých, ktorí ho priniesli a zároveň moc Pána Ježiša uzdraviť, ale aj odpustiť hriechy.

Krásne slnečné počasie nás sprevádzalo počas celého stretnutia a tak po téme nasledovalo výborné občerstvenie, po ktorom boli deti rozdelené do súťažných skupín. Nasledoval presun na futbalové ihrisko, kde už boli pre deti pripravené hry. Hry pripravili a deti nimi sprevádzali laickí dobrovoľníci spomedzi mládežníkov, ktorí pomáhajú realizovať letné biblické tábory organizované RE-MIDIU. Veľkou výhodou boli topole vytvárajúce dostatok tieňa pre súťažiaci deti, ale aj dospelých, ktorí mohli využiť tento čas na rozhovory.

Po súťažnom programe nasledoval chutný obed, ktorý pripravili sestry domáceho zboru.

Blažej Knežo

Seniorátne valné zhromaždenie michalovského seniorátu bolo v Slavkovciach dňa 5. júna 2016 v miestnom reformovanom kostole. Začali sme bohoslužbami, keď nám kázal kaplán **Peter Korpa**, zdôrazňoval čo všetko je nám príkladom pre život viery zo života Abraháma. Bohoslužby kantorsky sprevádzal kantor zboru **Juraj Kačmár**.

Nasledovalo privítanie prítomných domácou farárkou **Máriou Meňkyovou**, rokovanie otvoril seniorátny kurátor **Blažej Knežo**. Na zasadnutí seniorátneho valného zhromaždenia boli z vedenia

Seniorátne valné zhromaždenie v Slavkovciach

cirkvi okrem delegátov prítomní zástupca biskupa **Ján Semjan**, senior Ondavsko-hornádskeho seniorátu **Juraj Brečko**.

Po prezentácii prítomných, voľbe overovateľov, schválenia programu, kontrole minulých uznesení nasledovali správy za rok 2015: správa seniorky (seniorka **Erika Dékányová**); správa misijného referenta (seniorka); správa tlačového referenta (tlačový referent **Juraj Gajdošoci**); správa pokladníka (senio-

rátka pokladníčka **Emília Vajdová**), správa revíznej komisie (člen komisie, **Ján Marcinčák**).

V diskusií sa jednotliví bratia a sestry zaoberali ostatným zasadnutím synody, nedostatkom duchovných v michalovskom senioráte, hospodárením v cirkvi a v zboroch, vydávanými cirkevnými tlačovinami. Počas rokovania a po jeho ukončení pre všetkých prítomných pripravili slavkovskí reformovaní pohostenie, agapé. –jg–

Maďarská vláda kvôli zaangažovanosti ku zahraničným maďarským komunitám a pre uchovanie dôležitých historických pamiatok národa spustila v októbri roku 2015 plán Rómer Flóris. V rámci programu sa v roku 2016 na Slovensku renovuje osem kostolov.

Dňa 17. júna 2016 malo tlačovú konferenciu o rozhodnutiach plánu Rómer Flóris Ministerstvo zodpovedné za kultúrne dedičstvo a za vyzdvihnuté kultúrne investície v kostole v Kalinčiakove, v malom cirkevnom zbore tekovského seniorátu. Na tlačovej konferencii sa zúčastnili **Imre Puskás**, štátny tajomník ministerstva zodpovedný za kultúrne dedičstvo, **László Diószegi**, riaditeľ Nadácie Teleki László a **Gyula Kassai**, senior tekovského seniorátu.

Zástupca štátneho tajomníka na konferencii povedal, že táto podpora platí aj pre diaspóru, alebo zanikajúce cirkevné zbory, kde už z vlastných zdrojov nevedia opraviť budovy. Veľká časť podporovaných historických budov je sakrálna. V rámci plánu Rómer Flóris na základe rozhodnutia v roku 2016 podporia 53 pamiatok. Z toho 30 Sedmohradsko, 9 Karpatsko, 8 Slovensko, 1 Srbsko a 2 Slovinsko v celkovej hodnote 117 miliónov forintov. Osem podporovaných pamiatok na Slovensku: reformovaný kostol Svätuše – oprava fasády, reformovaný kostol v Kalinčiakove – oprava strechy, reformovaný kostol v Ižkoviaciach – renovácia strechy, reformova-

V michalovskom senioráte dňa 19. júna sa uskutočnil koncert venovaný obnove chrámu v reformovanom kostole v Trhovišti.

Trhovište je starobyľou obcou a podľa údajov z historickej literatúry sa spomína ako trhové miesto už v roku 1219. Kostol tu bol postavený pravdepodobne už koncom 13. storočia. V čase reformácie od roku 1563 patril reformovaným. Obec v tom čase patrila šľachtickému rodu Drugethových, z ktorých viacerí boli horlivými kalvíni. Medzi rokmi 1759–1761 na mieste starého kostola (ktorý už patril katolíkom), bol postavený nový, ktorý niesol meno Svätého Jána Krstiteľa. V roku 1800 bol postavený aj gréckokatolícky kostol. Po prijatí Tolerančného patentu si mohli kostol postaviť aj reformovaní, tento však pri veľkom požiari v roku 1880 bol zničený.

Terajší reformovaný kostol sa začal stavať v roku 1894, ako o tom svedčí nápis na zachovanom základnom kameni: „*Tento kostol bol postavený z horlivosti veriacich v roku 1894*“, a potrebuje obnovu.

Vďaka plánu Rómer Flóris Zrenovuje sa osem reformovaných kostolov

ný kostol v Sokolciach – renovácia strechy, reformovaný kostol Peder – výskum stavebnej histórie a reštaurácie, plánovanie, reformovaný kostol v Tornali – oprava strechy, reformovaný kostol v Zemplíne – plán opráv fasády a reformovaný kostol v Žípe – odvádzanie vody, celkovo v hodnote 16,5 milión forintov.

Gyula Kassai, Imre Puskás a László Diószegi na tlačovej konferencii. (Snímka: Péter Pásztor)

Zástupca štátneho tajomníka informoval aj o tom, že vo vykonaní prác pomáhali pracovníci nadácie László Telekiho, ktorí odborne podporujú realizované opravy. Poznamenal, že sú to unikátne rozhodnutia, a okrem toho musia posúdiť 90 projektov, na ktoré majú k dispozícii 45 milión forintovú podporu.

László Diószegi povedal, že je v Karpatskej kotline skoro tisíc pamiatok, z toho

skoro 300 na Slovensku. Je dôležité, aby sa vďaka podporám, tieto pamiatky vynovili, ale bez odbornosti by sme mohli urobiť chyby aj keď máme dobrý úmysel. Ako pozitívny príklad spomenul reformované kostoly v Zalabe a Akli, kde sa renovovacie práce na základe ich rád vykonali správne.

Gyula Kassai, senior Tekovského Reformovaného Seniorátu poznamenal, že táto podpora má veľký význam pre tieto malé cirkevné zbory, veď každý renovovaný kostol, kde môže pokračovať bohoslužba po maďarsky, posilní zbor.

„V Barši je 47 cirkevných zborov, na veľa miestach je každodennou otázkou prežitie maďarskosti, pred 100 rokmi tu žilo 20 000 reformovaných, dnes iba 5000, úmysel pomôcť a povedomie maďarskosti posilní pocit spolupatričnosti. Tento deň je

dňom vďaky a uzavretia dohody“ – povedal senior.

Po tlačovej konferencii zúčastnený mohli pozrieť obnovenú strechu reformovaného kostola v Kalinčiakove.

Program Rómer Flóris pomenovali po osobnosti zaoberajúcej sa archeológiou a ochranou pamiatok Karpatskej kotliny ako zaslúženú pamiatku na 200. výročie jeho narodenia. **Erika Ambrus**

Obnovu potrebuje nielen chrám... KONCERT V TRHOVIŠTI

Ako v úvode koncertu uviedol zborový farár **Pavol Kačkoš**, je potrebné obnoviť nielen chrám, ale duchovnú obnovu v duchu Ježiša Krista potrebujú aj cirkev a my všetci. Prítomných privítal slovami 127. Žalmu: „*Ak Hospodin nestavia dom, márne sa namáhajú tí, čo ho stavajú*“. V modlitbe poďakoval Pánovi a prosil, aby Hospodin strážil, viedol a požehnával práce, ktoré je potrebné vykonať.

Potom sme už so záujmom počúvali nábožné piesne počas vystúpenia dvadsiatky detí, ktoré s oduševnením spievali za gitarového doprodu brata farára. Účinkoval aj miestny zborový spevokol a pieseň *Čuj mocnú prosbu...* mohutne znela medzi múrmi vyše storočného kostola.

Mladá klaviristka **Daniela Mítniková** interpretovala krásnu skladbu *Waltz*, ktorá znela ako posolstvo lásky pre nás všetkých. Všetci prítomní čakali s napätím na vystúpenie umelkyne **Barbary Išky** zo

Štátneho divadla v Košiciach. Jej nádherne prednes piesne *Spásu duše mé...* z muzikálu *Johanka z Arcu*, chytila za srdce prítomných. Po jej vystúpení znel neutíchajúci potlesk všetkých prítomných a na ich tvárach sa zračilo hlboké dojatie.

Reformovaná kresťanská skupina JOEL obohatila koncert známymi piesňami svojho už pred časom vydaného CD-nosiča, ale aj novou piesňou nacvičenou na túto príležitosť. Sólista skupiny **Juraj Kačkoš** zaujal piesňou, v ktorej spieval o ťažkom kríži, ktorý si často nesieme, ale človek vo svojom kríži nie je sám, lebo s ním je Ježiš Kristus, ku ktorému je pozvaný každý, ktorému je potrebné pomáhať pri nesení tohoto kríža, ktorý ho ťaží.

Na záver koncertu nás čakalo prevzapanie.

Známu skladbu *Haleluja...* v anglickom originály zaspieval člen detského zboru (Pokračovanie na str. 11)

Obnovu potrebuje nielen chrám... KONCERT V TRHOVIŠTI

(Dokončenie zo str. 10)

Milan Matšaš za doprovodu skupiny JOEL. Po dospievaní piesne na chvíľočku zostalo nemé ticho, aby sa potom všetci prítomní poďakovali mladému interpretovi skandovaným potleskom posto-

V sobotu 25. júna 2016 sa zástupcovia zborov Ondavsko-hornádskeho seniorátu zišli na seniorátnej valnom zhromaždení v Ždani.

Ako každé, tak aj toto sa začalo bohoslužbami v kostole. Vo vynovenom chráme nás privítali zástupcovia zboru a kurátorka zboru **Irena Bittóová**.

Slovom Božím a kázňou poslážil kaplán **Pavol Jašo**, slúžiaci v zbore Svinica. Ako základ kázania použil *Lk 12,2-9*. Po kázni a odspievaní piesne č. 566, keď nás hudobne sprevádzal brat farár **Ján Semjan**, sa zhromaždenie a zástupcovia zborov presunuli do kultúrneho domu.

Samotné valné zhromaždenie otvoril seniorátnej kurátor **Ján Janovčík**. Po prezentácii delegátov a schválení programu sa ujal slova senior **Juraj Brecko**. Ten privítal hostí z michalovského seniorátu, seniorku **Eriku Dékányovú** a seniorátneho kurátora **Blažejka Kneža**, ako aj ostatných prítomných. Zároveň poďakoval domácejmu zboru za srdečné prijatie. Potom brat senior pokračoval v predstavení seniorskej správy a správy misijného referátu za rok

V 79. roku svojho života zomrel duchovný na dôchodku Géza Kovács. Pohreb sa konal 7. júna 2016 v reformovanom kostole v Pastovciach. Službu kázne vykonával biskup László Fazekas.

Géza Kovács sa narodil 24. februára 1937 v roľníckej rodine. Tu vyrastal a tu začal svoje štúdium, ktoré dokončil v Prahe na Teologickej fakulte Karlovej Univerzity.

Jeho duchovenská služba ho od 1961–2008 pripútala k Pastovciam a okolitým zborom. V pamäti zboru žije spomienka ako v roku 1961 prišiel vlakom do Pastoviec a pohľadal vtedajšieho kurátora **Ferenca Zalabaiho**. Nejaký čas tam aj býval, kým dal zbor do poriadku faru, kde sa potom mohol nasťahovať aj s rodinou.

Jeho manželka **Ida Takács** bola pravá manželka duchovného, pracovala ako sestrička a pomáhala chorým a starým členom cirkevného zboru. Narodili sa im traja synovia, **Norbert** a dvojčatá **Arnold** a

jačky. A veru v nejednom oku sa objavila slza vďačnosti sa povznášajúci pocit blízkosti Pána v našich dušiach.

Po ukončení koncertu, z ktorého ofera posláži k obnove chrámu, poďakoval účinkujúcim, prítomným miestnym duchov-

Seniorátne valné zhromaždenie Zišli sme sa v Ždani...

2015. Sestra **Jolana Čopová** prečítala revíziu správu o finančnom hospodárení seniorátu. Záverom senior kvitoval množstvo vykonanej práce v senioráte, ocenil spoluprácu medzi zborními, v zboroch aj v súkromných životoch. Vyjadril vďaka misijnému tímu za prácu a organizovanie stretnutí na rôznych úrovniach. Poďakoval aj tlačovým referentom za príspevky a bratovi **Gurbaľovi** za ich zverejnenie na stránke seniorátu. Nevynechal prácu RE-MI-DIE, a nakoniec poďakoval duchovným a sestram za ich neúnavnú prácu na zboroch.

Nakoniec odzneli ešte slová *1Kor 15,58* a po modlitbe sestry

ným otcom rímskokatolíckej a gréckokatolíckej cirkvi, všetkým veriacim z domáceho i susedných zborov, zborový farár **Pavol Kačkoš**.

Ako zdôraznenie, najväčšia vďaka patrí Pánu Bohu, ktorý nad nami bedlí a je stále s nami, tak ako spievame v 127. žalme: „*Veď ak nestráži mesto Pán, stráž človeka, hoc bdie, je klam*”.

Arpád Csontos

farárky **Eriky Domonkošovej** sme spoločne zaspievali pieseň *Budžte so mnou Pane...*

A keďže pri posilnení duchovnom je potrebné sa posilniť aj telesne, o občerstvenie a chutný obed sa postarali sestry zo zboru za čo im aj touto cestou patrí poďakovanie.

Tibor Bajus

Zástupca seniorátneho kurátora **Ľubomír Kozma**, seniorátnej kurátor **Ján Janovčík** a senior **Juraj Brecko**.

GÉZA KOVÁCS (1937–2016)

Zsolt. Najstarší syn si založil rodinu a rodičov obdaroval dvoma vnúčatami. Jeho milujúca manželka zomrela v roku 2006. Géza Kovács šiel na dôchodok v roku 2007, s dvojčatami sa presťahovali do Ipeľského Sokolca. Počas jeho choroby sa oňho starali synovia.

Desiatky rokov slúžil v Pastovciach a okolitých zboroch, v dcérocirkevných zboroch v Zalabe, v Bielovciach, v Ipeľskom Sokolci, v diaspóre v Malých Ludinciach, vo Veľkom Peseku, v Kukučínove a nejakú dobu aj v Šahách. Do svojich cirkevných zborov aj napriek zlému počasiu chodil na bicykli. Bol duchovný, ale keď bolo treba bol kantor, alebo srdečne a nezištne pomáhal každému ako pomocník. Počas ťažkého socialistického obdobia pracoval aj v cukrovare v Pohronskom Ruskove, aby vedel užiť rodinu.

Ak vedel, stále dával každému z vlastného. Ešte aj vlastnú veľkú knižnicu porozdával. V roku 2007 skončila jeho služba a v roku 2016 jeho pozemský život.

Na jeho pohrebe sa zúčastnilo veľa ľudí. Naplnili sa lavice reformovaného kostola v Pastovciach. Rodina, priatelia, známi, členovia jeho cirkevných zborov a duchovní. Biskup **László Fazekas** prehovoril ku trúchliacim na základe veršov *2Kor 4,6-14*, vyzdvihol silu, lásku a vytrvalosť, ktorá bola charakteristická pre jeho službu a život.

Z kostola k autu ho vyniesli duchovní, trúchliaci ho sprevádzali spievajúc pešo po celej dedine až do cintorína, kde hlásala evanjelium vzkriesenia miestna duchovná **Erika Ambrus**.

Nám, tu zostávajúcim zostáva spomínanie a to, že sa modlíme pre jeho osamotené deti, a pokračujeme v službe – rozdávať lásku od Pána – ktorú duchovný **Géza Kovács** vykonával celý život. **Erika Ambrus**

Dohoda o spolupráci. Dňa 12. mája 2016 Debreceni Református Hittudományi Egyetem a Komárnianska teologická fakulta Univerzity Jána Selyeho uzavreli dohodu o spolupráci. Dohodu podpísali rektor Gusztáv Bölcskei a dekan Attila Lévai. Univerzita Jána Selyeho je na Slovensku akreditovaná, zabezpečuje vysokoškolské vzdelanie na troch fakultách. Univerzita vzdeláva v odboroch teológie, pedagogike a hospodárstve. Teraz podpísaná dohoda dáva možnosť pre vyučujúcich a poslucháčov oboch inštitúcií nové možnosti v oblastiach výskumu a výučbe. Dohoda sa vzťahuje na mobilizovanie poslucháčov, na budovanie vzťahov vyučujúcich hostí, na organizáciu spoločných odborných programov, na výmenu vedeckých publikácií, naďalej na písanie a realizáciu spoločných projektov. Podpis zmluvy sa uskutočnil v rámci medzinárodnej konferencie Univerzity Jána Selyeho s názvom „Úloha viery v dnešnom svete“.

Národný sviatok. Dňa 4. júna, v Deň národnej spolupatričnosti, sa biskup László Fazekas na pozvanie maďarskej honorácie a Ministerstva obrany zúčastnil na pozdvíhnutí maďarskej štátnej zástavy s vojenskými poctami na Kosuthovom námestí, pred budovou Parlamentu v Budapešti, na ktorom sa zúčastnil aj prezident Maďarskej republiky János Áder. Potom sa konala slávnostná spomienka, na ktorej odznel prejav Pétera Szilágyiho, štátneho tajomníka vlády zodpovedného za národnú politiku.

Projekt HEKS. Vďaka dobročinnosti švajčiarskej podpornej organizácie HEKS sa dňa 4. júna 51 detí zúčastnilo na Dni detí na farskom dvore v Slavci. Preteky sa konali v zmiešaných skupinách (deti, mládež, rómovia, nerómovia) – v dobrej nálade.

Súťaž v poznaní Biblie. V združenom cirkevnom zbore Padán-Bögelló sa dňa 11. júna už po druhýkrát konala súťaž detí zo základných škôl v poznaní Biblie. Téma bola: Jozef a jeho bratia. Na podujatí sa zúčastnilo 18 detí, ktoré súťažili v 4 skupinách. Na 2. deň, počas nedeľnej bohoslužby, došlo k vyhláseniu výsledkov.

HEKS. Dňa 20. júna navštívil našu cirkev Matthias Herren, zodpovedný za stredo- a východoeurópske vzťahy švajčiarskej podpornej organizácie HEKS. Spolu s ním prišla aj Angela Elmiger, ktorá v priebehu leta prevezme jeho funkciu. V prítomnosti koordinátorky

rómskej misie Zsuzsanny Tóth sme si prezreli rómsky komunitný dom v Čate (levický okres), kde by sa tiež mohol rozbehnúť projekt, ktorý podporuje švajčiarska podporná organizácia HEKS. Prezreli sme si aj kostol, ktorý sa stavia v Pohronskom Ruskove. Cesta našich hostí potom pokračovala do Maďarska.

Konferencia. Dňa 24. júna sa konala konferencia zväzu žien zatisského dištriktu v Debrecíne. V prítomnosti cca 500 účastníkov na bohoslužbe vo Veľkom kostole kázňou Božieho slova slúžil biskup našej cirkvi. Účastníkov pozdravila predsedníčka zväzu žien dr. Gál Bontondné, potom mala prednášku o význame II. Helvétskeho vierovyznania v každodennom živote vedúca katedry, docentka Sára Bodó. Predsedníčka zväzu žien našej cirkvi, duchovná z Michalian Szilvia Györky, krátko predstavila našu cirkev a hovorila o našom vyznavačskom živote i o našich výzvach. Podujatie sa skončilo bohoslužbou s vysluhovaním svätej večere Pánovej.

Pozvanie na štátnej úrovni. Novozvolený štátny tajomník Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, zodpovedný za cirkevné záležitosti, Igor Adamec pozval dňa 30. júna predstaviteľov historických cirkví do reprezentačnej sály Hotela Arcadia v Bratislave. Na stretnutí štátny tajomník povedal, že prácu cirkví považuje za dôležitú a tešil by sa, keby sa mu podarilo dosiahnuť konštruktívnu spoluprácu. Poznamenal, že čo najskôr by sa chcel pohnúť v oblasti financovania cirkví – po dohode s cirkvami. Debata, spojená s pracovným obedom, sa niesla v príjemnej nálade.

Cesta do Izraela

Milí bratia a milé sestry!

V dňoch 1. do 8. októbra 2016 máte opäť možnosť zúčastniť sa na ceste do Izraela.

Sprievodcom bude fundovaný katolícky kňaz Jaroslav Rindoš, a duchovnú stránku zájazdu bude mať na starosti Erika Domonkošová, farárka Slovenského reformovaného cirkevného zboru v Košiciach. Navštívime miesta, ktoré zohrávajú významnú úlohu v dejinách spásy.

Bližšie informácie môžete získať na adrese: Erika Domonkošová, Na záhumní 17, 040 15 Košice-V. Tel.: 055/68 41 596, 0903/914 964, 0917/350 174. E-mail: domonkosovaerika@gmail.com.

Pozvánka do Račkovej doliny

Drahé sestry, srdečne vás pozývame na ďalšie, v poradí už 21. duchovno-rekreačné stretnutie sestier Evanjelickej aliancie, ktoré aj tento rok bude z Božej milosti v Domove J. A. Komenského v Račkovej doline.

Termín stretnutia je od stredy 21. septembra do nedele 25. septembra 2016.

Tohtoročná téma: *Viera – Božie putá alebo sloboda?* Ústredný verš: *1Jn 5,4.*

Popoludnia bude možné využiť na rozhovory, prechádzky v krásnej tatranskej prírode, rehabilitačné cvičenie či masáže a kreatívnu tvorbu.

Na stretnutie sa môžete prihlásiť najneskôr do 5. septembra 2016 na adrese (tu získate aj podrobnejšie informácie o stretnutí, cenách a možnostiach ubytovania): **BTM – Kukučková Dagmar, P. O. Box 11, 840 09 Bratislava 49**, tel.: 02/64 53 81 14, mobil: 0911/192 955, mail: dagmar.kukuckova@btm.sk

Tešíme sa na vás a na chvíle, ktoré spolu strávime!

KALVÍNSKE HLASY

Úradný orgán Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku. Adresa vydavateľa: Jókaiho 34, 945 01 Komárno. IČO: 00179191.

Vychádza mesačne.

Šéfredaktor: László Fazekas

Redaktor: Lucia Kis

Sekretárka a distribútor: Lucia Kis
Predplatné prijíma každý reformovaný farský úrad i redakcia.

Predplatné na jeden (kalendárny) rok: 3,60 eur.

Distribúciu vykonáva redakcia:

930 10 Dolný Štál 380

E-mail: kh@reformata.sk

Telefón: 031/55 90 141 (zároveň fax i odkazovač).

Redakcia došlé rukopisy nearchivuje a nevracia, vyhradzuje si právo na ich odbornú úpravu.

Tlačiarenská príprava: Lukács Kis

Tlač: Reproffset, Dunajská Streda

ISSN: 1335-3713

Evidenčné číslo: EV 3627/09